

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Excitatio hominis exterioris ad hominem interiorem - Cod.
Aug. perg. 263**

[S.l.], [14. Jahrh.]

Cuiusdam ex ordine Fratrum Minorum breve compendium super
constitutionem hanc

[urn:nbn:de:bsz:31-59913](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-59913)

uis n̄ posu p̄lixitate uia
 re uolens z ne fustidū uis
 noticiā n̄ h̄ncibz genare nich
 tū me posuisse credo n̄ q̄ ul
 p̄una ul p̄dcoz s̄mas va
 leat z̄mari. **P̄um** articls
 est q̄ f̄ies nō debent recipere
 ad z̄fōne alios religiosos q̄
 s̄ statuta suoz ordinū p̄u
 plans z̄fici debet aut abes
 ne z̄fiteant alios phibent
 Circa hūc articlm̄ quē v̄m
 f̄ies debent in z̄fōne re
 cepti alii religionis religi
 odoz qui dicūt sibi eē in
 dulta l̄miam s̄hibz z̄fiteo
 do. aut casē religiosi p̄
 s̄hibiti ē ex suū ordiem z̄
 s̄ statuta sui ordis tūc
 n̄ debent tales recipi a f̄i
 ly q̄ tūc plati eoz eis li
 cenā dare n̄ possēt n̄ ista
 tu suo hoc dicit q̄ de l̄mā
 suoz platoz possint ali
 as z̄fiteas. Solam z̄ s̄plice
 phibicōem suoz platoz
 tūc illi plati qui h̄ac ph
 bicōem fecerūt possunt
 eā relaxare z̄ l̄miam s̄bi
 tis dare aliis z̄fiteo n̄
 aut inferiores plati sup̄

oꝝ platoꝝ phibicōem re
 laxare possunt. hoc p̄tato
 dico q̄ in religionibz sic z̄
 icletis sūt ḡdus in platis
 et q̄ ut frequē religiosi
 n̄ h̄nt noticiā uis iō p̄
 dens z̄fessor s̄m hūc dis
 tincoem prudenti iues
 tigare studeat cū tā z̄fes
 sionis ad ip̄m alii religio
 si uenūt qm̄ f̄ca sic eis
 dem phibicō alius z̄fiteo
 di et q̄ q̄ tūc responderit
 s̄m h̄c se regat et h̄ cre
 dere p̄ et debz q̄ n̄ ē uer
 alle q̄ aliq̄s cū mēdaco ad
 z̄fōne ueniat ul q̄ sit in
 memor sue salutis z̄ etiā
 q̄ desoli z̄fiteas agit p̄
 iudicō si falsū dicat iō c̄
 dendi eē p̄tato v̄lo q̄ ar.
 i. inter **Sods** articls est
 q̄ f̄ies n̄ debent absolue
 eos qui s̄ ureati illis c̄
 nūbz qbz debet sollempnis
 p̄na. Notand̄ v̄o q̄ alia
 ē p̄na puata q̄ fit i occi
 to. Publica q̄ fit i facie
 ecclē. s. cū baculo pera et
 s̄hibz. Sollempnis. h̄ n̄ de
 bet n̄ maxis c̄nūbz z̄ ex

T

cellib; s; n̄ h̄us debet; n̄ s̄it
notoria ita q; tota emoue
runt vrbem; n̄a mod' p̄nie
d; eē s; mod' p̄ci q; publi
ca noxa publico egz; reme
dio z corrigenda sūt secre
ci q; p̄cant; secreci; si. n. so
lus nosti p̄cām fr̄is z vis
corā alius corrige n̄ eris
corrector erroris s; p̄ditur
p̄mas duas p̄t in p̄nie si
plex sacerdos q; n̄ inuenit
p̄hibet n̄ s̄uetudo obvi
et; b; hec negat de publi
ca s; p̄mū; appbat; s̄ue
que dat iuris dōem z est
optimū legū int̄pres; et
s̄mple sacerdos p̄t p̄nia;
publicā i p̄one s; z ap̄cis
q; tal' p̄nia debet; absol
uere; nec min' fr̄es cū p̄
int̄textu eq̄pet; eos curat;
¶ hoc ē ext̄textu collig; n̄a
negando t̄m de ill' quib;
debet; sollempnis p̄nia; de a
lius z credit; q; q; de vno ne
gat; z c; et si de alius volu
it; vtiq; h; exp̄ssis; s̄oro
¶ dus sollempnis p̄nie tal' ē.
¶ Incapite qd̄ ḡelic; debent
tales penitētes ante fores

ecce se p̄sentare q̄o i d̄m
sacerdos nudis pedib; iulit
in tra de missis z ubi debet
archip̄sbi z p̄sbi p̄nie
cū z ep̄e eoz; s̄sio di; eis
p̄niam taxare; post hoc ei
inducat in eccām z cū ei
ro toto. vii. p̄s p̄niales
in terra p̄sbat; p̄cor; s̄
solucōe dicat; de ind; ma
exclusorias eis i p̄nat; ne
b̄ndicām asygar; cines s̄
eos mittat; alio; capita co
rū opiat; z denūciat; eis
q; s̄it ada p̄ictus de pa
dyso sic ip̄s de eccā p̄nias
cūib; p̄ciat; totū; p̄ci
piat; hostiaris vt eos de
eccā expellant; cler; uo
p̄seq; cū s̄o Infudore iu
tus t; z c; Incena vo d̄m s̄
sentabūt; fouib; ecce z lic
tūc s̄tēt in eccā n̄ tū; r̄iua
būt; nec recipient; i osculo
patis z sic erūt i eccā vsq;
ad octauas pasce z tūc lic
erūt eccā; vsq; ad cenā d̄m
sequitis anni z hoc tū fiat
vsq; ad fine p̄nie; s̄tēt p̄
tenciā soli ep̄i i p̄nare p̄l
sūt z talr; penitentes recō

aliare ul' cui ipsi in spali co
 miserunt. Nunc aliq' de
 hi' casib; exempli gra' se
 ponenda. in q'ib; r' p'q'ib; una
 tale p'nam i iungeda de
 certunt vt de similib; s'it
 differet' r'fessor' no'it iudi
 care. Si aliq's occidit pa
 tre' l' m'rem ul' plem ul' fra
 tre' l' sorore' l' v'xore' s'it cul
 pa. et hoc sit notoriu' ut s'
 dem e' ul' vxor' maritu' ul'
 ple' ul' si aliq's occidat sac
 to're' incan' n' accesso. h' id di
 co q' si inuert' cu' turpiter
 agente' cu' vxore' ul' matre'
 ul' filia tal' p'na no' debet
 tali' occidendi regre' de h' i
 sequit' arti'. It' si aliquis
 frust' blasphem'. Sicut et
 casus in d'm ul' scos. It' si
 aliq's vasa sac' ul' c'sma. l'
 cor' xpi de altari' publice
 abstulit' r' vilit' tractat'
 set' et id' de silib; du' mo
 do hec emia r' h'us filia no
 toria s'it vt sup' dem e'.
 Tota' artic' est q' fr'es
 no' debent absolue' ex co
 ratos malou' ex r'ne. vñ
 no' quosda' ex ex'ucato'

hois ul' iudicis tal' s. q' ex
 z'uicare potuit. sic ex z'uica
 tos n' debent fr'es absolue'
 s; ad suos ex z'uicatos
 eos mitte' debent. Cano
 nis l' iuris ubi distingue
 du' credo. aut' ditor' cano
 nis sibi l' alius taliu' ab
 solone' resiauit sic fr'es
 no' debent tales absolue'
 no' resiauit. s; e' tra' fi
 ne' h' arti' no' v'q'q' p'
 r'c' Amiori vo' ex'one' s'p'
 absolue' possit cu' n' ibi d'
 ditor' p'ate' resiauit s; n'
 n' i foro p'nali vt credo. na
 cu' fr'es no' h'nt iur'dic'oez'
 r' aliq' n' i foro p'nie nullu'
 ex' foru' p'nie absolue' pos
 sut' vñ si aliq's venit ad
 fr'es dices. absoluat' me
 ego z'uicau' ex z'uicato' n'
 est tutu' q' fr' tale' absoluat.
 s; si se ponit i foro p'nie di
 cens. ego r'fiteor' do' r' uob.
 ul' ego dico culpa' mea' q'
 ego z'uicau' ex z'uicato' sic
 fr' p't tale' secure' absolue'
 amiori ex z'uicaco'e. S'it
 aut' b' scriptu' ex r'ati' nec
 a fr'ib; i r'fone' absoluedi

si ad ipm ul' epus mitte
di. Qui falsificat lras pp
l' ab alio falsatis scient' vi
tur. Qui iurcat ex iurica
tis app' i' canone. Qui ex
iurcatos app' recipit addi
uina. Hu duo artic' i' tel
ligi debent qn' pp' alique
l' aliqs ex'ccant' ut iudex
ul' ut' platus q' d' s'ua ho
minis. hu. n. ad papa m
tendi s'. No aut' qn' ex
ccat' ut' editor canonis q'
s'ua iuris. No' tñ q'
de iurcantibz ex'ccatis tac
tu e' q' at' p'cipat' ex'cc
catis. pp' aut' ex'cc' Inemie
tue n' possit' absolu' n' app'.
Recipiendo eos adduina
tue itñ n' possit' absolu'
n' a pp'. In loq'la r' s'ilibz tē
possit' absolu' ab ep' pla
tus ul' iudicibz inferioribz
a' g'. Crimine. sic n' possit'
n' ab ipis ex'ccatoribz ul'
eoz successoribz l' supioribz
b; ipoz ex'ccantiu.
Loq'la ul' s'ilibz. a' g' s'ua
r' i' p'cipantes la. e' sic
p'cipantes mittendi s'
ad ipm ex'ccatore ul'

ei successorē l' supiorē ut
in p'rio casu. Homic' tūc sic
possit' absolue p'cipates
s'cc' ex'ccant' s' fructus
et incendiary factoz locoz
et si sūt denūciati r' p'p'm
p'lice sacerdotē s' quosda
ibit' ad ipm. s' si nō dū
sūt denūciati ibit' ad epō
nec a s'ribz absolu' debent.
Qui mali violentas iur'
in p'sona eccl'astica r' si la
qis ul' mlier' sit p'sona q'
fensa cuiusq' religionis
abbate ibit' ad papam
ul' legatū ei' nisi leuis
sit iniuria ul' nisi p'sona
offendens sit mlier' l' p'
ul' capitales inimicitias
halens. vl' hostiari' alieu
p'ccatis ul' ad paup' qd
ue nō possit' l' s'enge ul' i'
fir'm' ul' m' alq' d'ctitu
tus nobli' ut' eccus. claud
m'dic' ul' si sit delicata p'
et in mag' p'ccate r' s'ituta
ul' si n' sit sin iuris ut' ser
uus extu' absence d'is
q'nt' lederetur. et si vir i
frand' vxoris verberat' ele
ricū id' e' h' host'. omes ista

absolucendi s ab eis r ab eo
 absolu possit pintercoe
 manu i clericos. Si vo p
 alius causis s ex adati tali
 scia cu' absolo ptmz ad
 p'm no gaudebunt h p'm
 legio. Je n cleri sunt unue
 res se inuice p'usserit l' le
 serint n enormit' alius p
 latus possit absolu. id e de
 monachis. oroniales uero
 ptali excessu ad ep'm ibit.
 Snt tn cas' inq'bz p'caet
 res clericos nlla ex'ne h
 gant. vt si iueit eu t'p't
 agere cu' vxore. sorore ma
 tre. filia sp'sa de p'senti sed
 de alio n ita p'inq's sec e
 pt r q's clericu cu' p'dcis p
 loms sic agere de t'ne pro
 hois ut vocet testes. In
 d' q' noie mats i t'ligit
 omes ascendentes noie si
 he oes descendentes s i col
 lateralibz si sit manu ex
 tendere audeat. Je n h' cle
 ricus sollicitet tactu t'p'i
 et illa illu p'caiat n e ex
 t'ncata secus si sol' v'bis
 tui' tn e ut se faciat ab
 solu. Je siq's repellat vi

vi in t'ncati cu' modamie
 inculpate tutele l' p'caiat
 clericu nutente coma ul
 i armis reptu ita q' igno
 ret eu clericu ul' auster
 clerico molent' de portati
 res suas tales n sut excoi
 cati r q'da alij filij q's tu
 breuitatis omto. No no
 solu qui uerberat s i q' n
 defendit p'sona eccl'ia
 cu' possit ex'nicat' est.
 h s. b. r host. i t'lt' de eo q
 p'ate hz i v'bant. Q' de
 fert arma ul' alias in
 ces phibitas sarracenis
 e ex'cat' / Rectores l' con
 sules qui statuut aliq' in
 p'udicau lib'atis eccl'ia.
 r eoz successores n i fia
 mensem s'atfecerit r desu
 is lib' deleuerit r septore
 talu' statutoz ex'cati s
 fm Inno. r h' si ignorat
 tale statut' ce 2' lib'at' e
 ecce n inadiit canonice
 ligiosi egredientes claus
 tru' ad audiendu' leges l'
 phica n infra .7. menses
 redierit ex'cati s. Cle
 ric' h'is off'm vicecomi

tis ul' ipositi seclaris si a
monitus n' respuerit est
excommunicat'. Qui detinet
clericu' i custodia licz n' le
dat eu' e' excommunicat' ibit
ad ep'm ul' ad p'm // Hu
omnes p'dca' excommunicati s' in
re antiquo s'c'e iure nono
excommunicati s' b'sc'pti. Qui oc
cidit aliq' xpianu' pass
sinos vl' uulnat si mors
i' n' seqt' ul' p'as receptat
occidit vl' defend' e' excom
municat'. I' oes herici s' excom
municati. Q' p'seqt' ul' g'uarit p'
sumit p'sonas ecclesiasticas
ul' loca ecclesiastica p'eo q'
n' elegerit p'sona p' q' ro
gant e' excommunicatus. Q'
dat l'niam alicui g'radi
eos qui tulerit aliq' s'nia;
vl' eos p'q'bz lata est n' i'
f. g. dies factum s'nt est
excommunicat'. et si tali s'nia p'
duos m'eses stent ibit
ad p'm // P'sone ecclesiastice
i' feriores ep'is si intris su
is p'mittut' hitare mani
festos vsuarios excommunicate
s'c'e. Qui i' eccl'is de nouo
aduocacia ul' h'i vsipat

bona eay cu' vacat occupat
do e' excommunicat'. Qui intrat
h'as cardinalibz ad el'ec'io
p' i' cl'usis e' excommunicat'. Qui
pignozantes recellit 2' b' b'
p'sonaz ecclesiasticaz ul' ad
ea excederit n' i' m'esem
renouauerit e' excommunicat'. Q'
absolucioem alicui sine l'
renouac'oem vi' l' metu extor
queat e' excommunicat'. Laici qui
appellut' p'sonas ecclesiasticas
ut bona in mobilia ul' in
ecc'ay sibi s'iciant sic ut
recognoscant se ea ab eis
h'ie ut a s'p'ioribz excom
municati s'nt. Religiosi temere dimi
tentes sue religionis hitu
excommunicati s'nt. Qui p'rogia ul'
thelonea a p'sonis ecclesiasti
cis ul' rebz eay q's no' ad
negociandi deferunt ul' d'
ferri faciunt extorq't est
excommunicat'. Qui in p'edit ali
qm' eam suam que de iure
ul' antiq' s'uetudie ad su
dice ecclesiasticu' p'tinet co
ra eode' p'leg' ul' ad h' d'is
s'p'iu' auct'iu' ul' s'inoze
e' excommunicat'. Qui p'ales su
is s'bditis interdicitur ne

ploms ecclesiasticis vendant
 aliud vl' ne ab eis emanent
 ne eis bladū a' alia obse
 qa exhibeant ex aica' s'c.
 hanc clausula aut alia
 obsequa exhibeant multa
 apprehendi possunt. vt si ite
 dicit eis fieri oblatōes l'
 dari alias vl' ad legari p'
 filia. & hoc directe ul' indi
 recte. vt qda faciūt dice
 tes sic. q'cuqz voluit offe
 re vl' dare etiam n' min'
 offerat ul' det q' v. sol' in
 indirecte phibent & iō i
 adūt. Qui exaccōes recip'
 ab eccl'is ul' p' ecclesiasticis l'
 talia bona deposita apd
 edes sac'es occupant & ip'e
 p' ecclesi' talia dantes
 ul' dari p'sententes o's ta
 les ex' s' & a p' absolue
 di hanc suam clemens
 que' d' reuocasse. v' m' a'
 h' ita sit an' & aliq's alias
 echus q's sup' posu' sibi
 reuocauerit in n' stat'
 Nō v'iqz p' s' l' ep'is
 p'ate absoluendi referua
 ut hoc in eiste articulis ex
 p'it v' tales dicit ee ad pi

pā l' ep'os t'ntmitedos vbi
 cuqz vero n' dicit q' ad p'm
 vl' ep'os ne debeant ibi p'
 nec sibi nec ep'is talium
 absolone referuauit. & iō
 in telle alius etuasse b' m'
 videt' sentire q' i oibz ar
 ti' ex' accōis v' p' n' sibi
 resuauit p'ate absoluendi
 soli ep'i absoluerē possint
 & inducit p'se t' c. de sen.
 ex. nup. s' in eod. c. n' ma
 gis noiat' ep'e q' p'us sa
 cerdos q' p' sacerdos ab
 solue p't vbi p' nec sibi
 nec aliis certis p'lonis p'
 testate absoluendi resua
 uit. & si p' sacerdos h' p'
 g' & fr'es cū p' equet' co'
 curatis in dca' & iuracōe. In
 cūctas. hec opinio est be
 nignior. s' p'ntio b' ē tuōr
 & s'ona h'e i'p'i statuti. In
 ter cūctas. Nōnd' ē q' in
 absolombz ab ex'one ma
 iori sp'al' absoluendi f'ōi ē
 seruanda q' absoluend' p'
 mo d'z sac'face si p't ac de
 inde iuramtu' p'are se i
 postea filia n' f'airū. Silt'
 s' iurameto absoluū nō

Handwritten mark or flourish.

debet hereticus ratione hesis et
ex his. Iurabit in cœdicia
si absolui voluit per se
faciendo si possit. Sili. in
tabita qlib; inefando anie.
et h; h iura receuerit tñ
p̄ p̄ictm p̄iury vitandū
iudicatē s̄iula n̄ iurare
s̄t hereticos qui nullo in a
iuramēto s̄portari debet.
et sic a s̄ua exēnis fr̄s
absolue n̄ possit sic n̄ a pec
catis p̄q̄; q̄s tale s̄ua; i
adit. S; n̄ q̄ absolue pos
sūt ex r̄iucatos saltē ab
aliis p̄c̄is. Et q̄ sic sed
si ille ad quē mittit tal
absoluendū exigit totā
fōnē d; integre r̄iti ali
nō. hec de t̄io art. d̄ca
sufficiat. ¶ Q̄r̄ art. d̄ca
ē q̄ fr̄s nō debent absol
uere clericos que p̄ de
lictū iuritate r̄axarūt.
Conchit aut̄ irregla
ritas multis modis. de q̄
exempli cā aliq̄ sbiciam.
Si aliq̄s deficiens i pla
cione corā iudice secula
ri pugilem p̄ se offert
et mutilacō seq̄t̄ ure. fit.

Religiosus defō ethens
irreglaris fit. Qui occidit
l̄ mutilat ul̄ execat ali
quē res suas auferēt̄ n̄
reglaris fit. s; si occidit
se occidere volentē et ali
morte euadere n̄ p̄t̄ n̄ fit
urre. Qui cā illiata noc
te vadit et in vadit̄ ex
aliq̄s occidit ul̄ t̄ncat
excitq; p̄t̄ oēs s̄t̄ ure.
¶ Associat aliq̄ scient
q̄ aliq̄ occidit l̄ mutilat
etiā associans fit ure.
licet p̄ se nec uto nec fō
faciat. Si lat̄ l̄ fur̄ cap
ducit. et aliq̄s dicit clari
dite sibi os ne clāmet u
re. fit qz iurat̄ s̄iilo. Si
aliq̄s p̄q̄; rehābit̄ sua
fure adhuc tenet̄ et in d̄
mors l̄ mutilacō seq̄t̄ ure
fit. Si volo aliq̄ amocē
iniusta libare et aliq̄s lo
ent̄ me r̄chit̄ a p̄posito
si mors seq̄t̄ irreglaris
fit. Si as dat̄ i fino vi
nū et s̄ilū medici et in
mors seq̄t̄ ure. fit. s̄c̄
si n̄ et s̄ilū medici. et
bona fide hec fecit. Si

aliq̄s fat equū bucca duz
 ⁊ equitando si valens cum
 trahē aliq̄ occidit irre.
 fit. sec̄ si hec nesciunt. Sic
 etiā irre.
 fit si hec eueiat
 q̄ in p̄cia q̄ nescit eq̄ta
 re l' ex debilitate nō p̄ e
 quū terine ⁊ hoc fat. Si ali
 quis dicit puero q̄ ducat
 equū ad aqm̄ l' ex p̄se
 phibeat ne longe i gredia
 tur si p̄ u' mergit irre.
 fit. Quidā laicus ludens
 cū clericis l' ad idem ludi
 l' l' hū suū dorsi clericū ⁊
 abimlino q̄da morle val
 nus accepit. p̄ d' q̄ cleric
 fit irreglāris q̄ illicitū ē
 clericis ludere cū laicis. Si
 dō dans opā rei illicitē in
 ar lapidē vl simile et
 nis in occidit ul' cecat ir
 re. fit. sec̄ si opā rei lic
 te vt pote expellendo de or
 to. Qui aues sagittat l'
 arbores cedit si ē i loco pu
 blico v' hōies ire solent ⁊
 dō in occidit irreglāris
 fit. sec̄ si fec̄ i solitu.
 Si
 dōs p̄uicendo suū l' de
 tor solatē excedit modū

⁊ ille morit' l' mutilat' ir
 re. fit. Si aliq̄s mādat
 aliq̄ occidi l' mutilari ⁊
 postea reuocat ⁊ māda
 fat' nō cāns reuoca com
 s̄ p̄mū mādatū occidat
 ul' mutilz mandans fit
 irre.
 Qui mādat aliq̄
 uerberari l' capi ⁊ ex p̄s
 se phibeat ne mutuletur
 l' decidat si mādatari' ex
 cedit fines mādati muti
 lando l' occidendo mādans
 fit irre.
 An q̄ acceptus sit
 aiat' si emittit hōicidū
 nec p̄ se q̄ns irre.
 si vō
 ē aiat' ⁊ occidit h' hūc.
 Si medic' neglexit i f
 mū l' chirurgic' ⁊ mors i
 de seq̄t' irre.
 fit. sec̄ si h' h
 p̄cia artis ⁊ nich' omit
 tit de 2tingētibz. Plurē
 casus ē h'c matia p̄
 dens sc̄rator i uenire poss
 s̄ q̄ i poss'le est omēs ex
 p̄mare sagax ⁊ fōz ex hūc
 obiciat q̄r i silibz delect
 se h'c. Qui recipit ordie
 in ex t̄he i apostasia ul'
 duos sacros ordies vno
 die ul' qui p̄salrū sc̄r

pmor^o e^t vl e^t e^t ordine recipi
ul symoniace ordines recipi
sciunt^r z etiã ignorant^r si
postq^u scunt^r i ordine suscep
to ministrunt ul aliu recep
symoniac^o i ordie i flatu
b^en^efic^o religione iure^o fit.
vl si recepit ordines dum
erat suspens^o ab off^o l in
gressu eccl^e p^{ri}uam hois
vl recepit eos sciunt^r a sus
pens^o ex^occato symoniaco i
ordine vl q^u ex^occat^o l i
pens^o celebrat agens i suo
officio ut pus. hoc intellige
de 2° statu i sac^o vl q^u sciunt^r
i loco i r^oas celebr^o vl qui
h^entis sciunt^r 2° sac^ome
ta. ul eor^u oblatioes recipi
l eos sepelit. Sic clericus
si seruans forma i ex^occu
cand^o suspensus e^t p^{ri}uilegi^o
si medio t^{em}p^o celebrat iure^o
fit. For^o v^o q^u vn^oq^usq^u i ex
ecand^o suate d^o hec e^t q^u
cã p^{ri}u fert^r sua ex^occus sic
manifesta z ronabil. Sic
legittia z nõtbl^o moni
cio d^o p^{ri}cedere z illa mo^o
d^o fieri p^{ri}sentib^o p^{ri}sonis
ydoneis. Sic cã ex^occus d^o

sebi ex^occ^o sic sua debet
inscriptis. Sic exempli scire
d^o dari ex^occat^o i sua me
sem si perat. q^u al^o ex^occat^o
inadit i pena susp^occam.
Iudex iudicans et iusticia
z 2^osciã e^t suspens^o p^{ri}uilegi^o
si medio t^{em}p^o celebr^o iure^o
fit. Qui se ip^om castrat i
reglaris sic. Omnes sup
notari ab inicio hui^o arr^o
se iure^o z ad papa m^occ^o
di. S^o ad ep^os sub m^occ^o
i sua sc^oti. Qui in cã sang
nis fuit iudex assessor nõ
tar^o aduocat^o l h^o z si m^o
ul mutilac^o nõ sc^oti si t^{em}
le aliq^u sequer^o ius debere
ad papa. Si vero aliq^u al^o
it^o e^t talib^o l^o p^{ri}uilegi^o dele
at si fit iure^o. Qui b^en^edic
aq^um fuerit l pugiles ul
cand^o ferru i reglaris sic
si inde sanguis casus seq^u
s q^uõda ibit ad ip^om. Cler
co licz depone querela corã
iudice seclari z^o fuit ad re
habendũ sua cũ p^{ri}stac^o
sua q^u nõ itendit age ad p^{ri}
na sanguis nec se iure^o
si iudex fuit ex^occ^o suo

ordib^o

occurat. si si ex p^o fco gaudet
 de furis occasione dicit qda q
 fit ure. qz i maleficiis re
 habio retinuit hi dicit
 si uerz ee si gaudz demorte
 plone sec si gaudet d ma
 licia punita. Qui i duello
 pugnant etia si mutilaco
 vl hi n scit ure. fit. si vo
 tale q segete deberet ire
 ad papa. Si aliqs fuit in
 bello z iusto z dedit diligete
 opa vt as occidet ure. fit
 z si nlla occidat. (Muni z
 hystones ure. fit. Cler
 cis seclaris si de fco z huc
 licz deure n possit ure. fit.
 Qui execat bnficiu rec
 pit n pt illd si dispelaco
 reme. Qui recipit ordi
 nes z ignorant incedere l
 ab excoicato ure. fit. Sy
 moniac in collaco sacme
 toy vl exequis mortuoz
 et hi pms ure. fit. Sup
 saclegio n enormi ex disp
 sat si si enormi sol pp. Q
 ordinar ab ep^o alieno sa
 licena ppy vl ex ep^o sta
 tuta suspens. e. Qui ma
 nifestos vsuarios ad obla

dem l septiam saent rea
 pit suspensus e ab offico di
 uino. si vo sic suspens cele
 brat credo cu mittendu ee
 ad pp. Qui z ignorant
 recipit bnficiu ordine vl
 platua symoniac ure.
 est. ad ulter notori l alio
 cinie notorio laborans ir
 re. e. quo ad excoicet vl
 recepcom ordinu. Cleric
 seclaris audiens phica l
 leges ad ep^m ibit. Cōdep
 nat de furto l alio cinie
 amitt ure. e. Sollepunt
 penitens ure. fit. Qui
 ducat vilem vxore puto lo
 culatce vl saltatrice l au
 cilla licz vgiem ure. fit.
 Si as aio occidendi uulnat
 licz si moriat uulnat vl
 tians sit ure. si ex disp
 sabit n mutilaco sic secu
 ta. Oes isti absolu debent
 z possit ab ep^{is} z cu eis
 epⁱ dispensare debent z p^o
 fut. Plures casus ure gla
 ritatis porit diligens i
 ueligator i uerit z p^oas
 addere. h scire dz q ad p
 sentē matia n p^oinentia

p

qui ex delicto nascitur. Nond
q ea que in h arti^o dea se
tm respiciunt clericos. 7 sic
fres no possunt tales absol
uere ab irregularitatib; si
aut nec apcis qb; tales ir
regularitates trahunt ut
i p^o arti^o de ex ene die
cu e ee sine articli. 2aico
uo apcis hi bn possunt
absolue n i aliq; sup dcoy
inadant articloy vt po
te sollempnis pnie ul ex
ams. 7 in aliq; articloy se
quicu. h de q^o arti^o dea
sufficiant. ¶ Q^o arti^o
e q fres no debent absol
uere incendiarios hoc n
pt intelligi de incendiarius
sac; locoy q; illi s ex ca
ti ip^o iure 7 sic p^oner qd
tertij articlin. s. de ex ene
oz; 7 realis incendiarius i
telligi. S; ninq; oes tales
se mittedi ad ep^os dico sal
uo meliori iudico q; mai
festi incendiary se mit
tendi ad ep^os. alias si eet
occultu absolu possunt p
fres vt uidet. n obstat
q; textus indistincte loq

na sili i definite loq^r de
adulterio sup quo dicit q^o
posse dispensare ex. de iudi.
ac si clerici. 7 tu h recipit
distinctionem q; refert an
sit publicu 7 occultu et
si sit occultu si q; ut ad
ep^om mittat. ex. de temp.
oz. extenore in h cau ab
soluend^r iurabit se filia n
fciru. Ex ca sine articli
tu. Nond i. si si uis tu
cioe via tene mitte oes
i incendiarios ad ep^om. In
cipit sextus articls. ¶
Sextus articls e q; fres
no debent absolue eos q;
tam enormib; sut uretta
p^ois q; ea tonabil^r fluem
to p^oscapa canonice i ep^oa
tib; aliq; ep^os resoluunt.
S; h alie^o p^o papa limit
tur 7 artat ad e. genia p^o
cator^o tm. vñ q^ondiq;
7 sue^o resuet alia p^oca qui
fres possunt ab eis absolue
exceptis hys. x. n i aliq;
sup dcoy articloy vt in
e^o arti^o dea e ca sine
posse i fres abesse. e. p^o
catis. i p^onedis abso

x

sic ubi n̄ ē consuetud. q̄ ep̄is re
 sicut s̄ aut̄ h̄. Primum ē hōi
 cidium voluntarium. S̄m est
 em̄e falsi. Tertium ē occisus
 em̄itatis & libertatis occas
 tice violatō. Artū ē sor
 tilogiū. p̄mo videndū ē de
 his in gen̄e. Querit̄ q̄
 vtrum indistincte n̄ pos
 sint fr̄es ab his. & p̄cis
 absolute v̄ s̄ue. ea resiat
 ep̄is sui sint amissa occi
 de ul̄ manifeste. Pro s̄m q̄
 s̄ue. se h̄t̄ ea ip̄a sic se
 fr̄es h̄t̄ debent in ill. vñ
 si ē s̄ue. q̄ r̄a occide con
 missa q̄ publice resiant
 ep̄is hec. & fr̄es se de eis
 n̄ intermittat q̄iq̄ in
 sint amissa sui publice
 sui occide. s̄ si ē s̄ue. q̄
 t̄m publice amissa h̄. &
 ep̄is resiant. t̄c fr̄es pos
 sit absolute ab ill̄ ī oculo
 amissis n̄ ī aliq̄ p̄ccōy ar
 ticuloy icidant vt pote ex
 s̄us. v̄l iure. s̄; pone q̄
 penitēs sui s̄trens h̄t̄ ali
 q̄ illoy. & p̄ccōy p̄q̄ sic n̄
 tendus ad ep̄m. nūq̄ ab
 alius p̄t̄ a fr̄ib; absolute dic

ut int̄tio arti. ca fine. v.
 s̄; nūq̄ nūc videndū ē de
 singlis. Primum ē voluntari
 hōicidium p̄t̄m aut hōi
 cidium trib; modis. sc̄o p̄
 cepto s̄ilio. & sic q̄r̄ ar
 ticul̄ solos respicit cler
 cos sic iste articul̄ de vo
 luntario hōicidio solos res
 picit laycos. q̄ si clericus
 in hoc excederet icideret
 ī q̄rtū articul̄. c. de iure.
 h̄ aliq̄ ex gr̄a p̄ona. Si
 aliq̄s associat aliq̄ nō
 aīo occidendi s̄ sociū in
 uandi si necesse ē & sic soci
 aliq̄ occidat associas in
 dicat̄ hōicida. Qui p̄t̄
 aliq̄ amorte ī iusta libe
 ritate s̄ sui p̄iculo & n̄ fa
 ct̄ hōicida est. Q̄ p̄t̄
 p̄focat ul̄ p̄im abiect
 ul̄ ei alimōtia denegat &
 ille mouet̄ hōicida ē. J̄c
 ē de languidus sic exposi
 tis. s̄; si ex necessitate h̄
 fiat puta q̄ n̄ h̄t̄ unde
 tales nutrat ponat eos
 ad hospitale alio q̄n reu
 erit vt d̄m̄ ē. plus ē ve
 neno occide q̄ gladio. Q̄

suadet id vñ seq̄ hōicidū
ut pote iactū machine ul
baliste vl' q' vi capiat' cas
trū. z hoc i cā illicita z mor
ex hoc seq̄ hōicida ē. pub
lic' latro aquobli; p' occi
di s'm leges vñ tal' occis
n̄ est mittend' ad ep̄m.
Si as occidat furē noctur
nū cui sū piculo suo pec
nō potuit ul' fugientem
cū reb; suis si reputat'
hōicida. ul' si occidat fu
rem diurnū telo se defen
dentē n̄ ē hōicida. Q' occid'
ex'c'at' accens; zelo ka
tholice matris hōicida n̄ ē.
hoc i illi. s. jo. de ex'c'ato
penit' in corrigibli. plā
poni possent circa hanc
materis si h' e' breuita
tis sufficiant. Re tñ plā
de hoc sup' articulo q̄rto.
Sedm ē crimie falsi v̄
notandū q' duplx ē falsi
cio nā qdā sūt falsatores
hāz qdā monetay l' me
talloz l' ponderū l' mesu
ray. de falsarius hāz sci
endū q' hoc n̄ i celli de
falsacoe hāz papaliū qz

illi s' ex'c'ati z sic p'ner
aditū articū de ex'c'one.
Vñ optz q' i riligat' de fal
sarius hāz l' sigilloz i fe
rioz. z intelligo h' de falsi
rius hāz pncipi seclariū
z ecclesiāz z uentū sui
collegioz z vniūtatiz ei
cūq; legal'. S; q' delris
alioz p'elatoz sic sūt ali
bates p'osti decani. Itē
q' delris comitū baronū
z h' dnoz. Ho saluo me
lioz iudicō itē dicem ma
rie si tales s' plā cōsu
zuentualū. et tales
s' dñi qui hnt fias nota
biles. S; delris zuentū
sciendū spali q' qūq; su
tū surrip' sigillū tale lit
teras aliq̄s signd' l' qui
l' tali sigillo ponit nom
absencū. l' sigillat' l'as si
hās r'ensū maioris p'ns
capituli tamq' falsarius
punit' z suspēs' ē alioff
cō z bñficiet q'redo mit
tendos ad papa p' capitū
ex'c'et' testē. z ac mñ hās
fit aut falsacō hāz tal
tis modis. Si sigillū falsi

facit v' aliud fabricet. Itē si
 vni sigillū falsis lris appo-
 nat. Itē si p'asurā v' addi-
 cione ad ec' lris fiat frag-
 dulent' & i loco suspecto. Itē
 qui lris iudiciū dolose a-
 p'ert. Itē si as scient' v'it'
 falsis lris l' p'se n' falsa
 uerit' alios inodos falsaco-
 nis l'ra' & breuitatis
 omitto. De falsariis mone-
 ray v' metalloꝝ & e' sciend'
 q' qui in hi' falsant l' pu-
 blicā formā v' mat'riā uel
 q'ntitatē pondens. l' q' sciet'
 falsibz v'unt' falsarij di-
 cunt' scdm leges. et de hus
 sibi i'elligo q' si e' alie' &
 q' tales ad ep'os mittant'
 se de eis n' i'romittāt frēs
 scē si n' e' alie' ut sup' dicit'
 e' p'nci' h' lecti articuli
 vbi possit ec'ā frēs. Ter-
 cū est violacō emūtat'is
 eccl'ay. l' libertatis eccl'asie
 de hoc n' p't i'elligi de in-
 cendiaris l' fractōibz sa-
 croꝝ locoꝝ. nec de hus qui
 faciūt aliq' statuta q' ubi
 tate eccl'asie q' tales sūt
 exēcati & p'tinet ad t'cū

articlū. s. de ex'āne sic et
 hū qui p'hibent s'bditis ne
 p'sonis eccl'asie faciant cō-
 munita obseqa &e sup' 3.
 arti' opter q' q' de alius in-
 telligatur. Vn' notād q' emū-
 tas eccl' violat' si as ibi oc-
 adat' ul' vulnet' g'uit' ul'
 alias enormit' male tēter'
 s' v' n. tales sūt exēcati mi-
 noꝝ ex'āne s' h' host. d' eos
 exēcatos maior' ex'āne q'
 si inferentes vni eccl' sūt
 exēcati multo mag' q' v'be-
 rant hōes i' eccl'ā cū maior'
 sit violēcia corpū q' r'i'
 si vis hanc op'inionē tene-
 tūc tales p'tinet' ad t'cū
 articlū. s. de ex'āne. Itē vio-
 lat' emūtas eccl' si aliq' i'
 de violat' q' si modicū e' l'
 p'ui valous n' credo tales
 mittendos ad ep'os. scē si m'g'
 nū eēt & nōbile. & si hoc fle-
 ret eccl' cor' xp'i l' c'sina ul'
 uasa sac' l' h'i. timdū est
 tales eē exēcatos maio-
 ri ex'āne s' rōne host. iā
 posita. nā si eccl'ā e' emū-
 tate d'ocata cū ip'a sit or-
 dinata p'p' dispensacōem

et celebracōem sacmētōy
diuinōy p̄cipue corpis x̄
si infes vi ecclē ē et sca
tus mltomaḡ si i ferat̄ hi
sacmētis vis vl' vasis est
cratis q̄ p̄m̄quis accedūt
ad sacm̄ q̄ ip̄a ecclē. 7 si h̄
vis tene q̄ et ego teneo
tūc tales p̄tinent ad ter
cū articū. Itē violat̄ e
mūtas ecclē si aliqs inde
abstrahat̄ h̄ tū ē distin
guendū qz si sius fugit
ad ecclēam 7 dñs p̄stat ut
tamētū de ei i p̄uitate d;
dño reddi si aliq. si vero fu
giens ad ecclēam ē lib' q̄m̄
qz graua amittit n̄ ē in
te abstrahend' vl' conād'
ecclē si iude' sit dū in ab
sit simulacō puniti tū p̄t
tal' pecuniari' ul' ali' p̄ter
penā corpale. Excipiūt tū
qda ut publica latēes noc
tūm de populatores agz
l' vineay. q̄ hoicidia l' alia
mala i ecclē l' amiterus p̄
p̄tūt. q̄ p̄ indūstā l' i fidi
as hoicem i ficiat̄ sc̄ si ea
su hoc feciss. hu omes de
ecclē eterna hi possūt. S; in

et host' in homicidio et ec
clesiā amittit et rariū sen
tite vident' q̄ tales ad ec
clesiā fugientes ab ecclē de
beant defendi. Itē vgnū
opp̄ssores fugientes ad ec
clesiā s̄m̄ leges n̄ graude
būt p̄uilegio ecclē sc̄ ē s̄
canones qz ab ecclē defen
di debent. Nō in sup q̄ li
bertate q̄ h̄ ecclē est ecclē
ecclē h̄ n̄ est ecclē si de est
su ep̄i ē edificata. Itē am
terū portū 7 m̄oaltia ē
officiis interiorib; 7 pu
laciū ep̄i oīa ista eandem
h̄t emūtate. Itē corp' x̄
si portet' p̄ plateā 7 as fu
gerit ad ip̄m eandē h̄ e
mūtate s̄m̄ host'. Qm̄
ē sortilegiū q̄ sit m̄lus. n̄
p̄ sp̄m̄ malū ut phroni
se facere solent. hoc fit m̄
rius m̄is. nā qda se nigro
m̄aticā qda p̄uom̄aticā q
da alius vocabul' nūcupa
ti s̄m̄ q̄ indūstis eleiatis
l' reb; suas fatūratos ex
ercere solent. Qm̄ q̄ si
lyrant l' conant' futū uel
ignota inuenire remonū

Multitudine ad hunc genus pertinet.
 Ite tales. i. sortilegi dicuntur
 qui prius ungues benedicunt
 et plantam pueris manifeste
 mandis et sua faciunt. Ite quoque
 da dicuntur aurespices au-
 gures qui in volatu gestu
 garritu auum videre se fu-
 tura dicunt mēentes tales
 si etiam mathematica que hōi
 fita et stellacōnibus inci-
 unt. tales s. etiam que carac-
 teres et nomina ignota scri-
 bunt et prout vel alius dāt
 pranda. Ite ad hoc genus per-
 tinet ois supsticus que mi-
 complexe ē sic demeritis que
 dicit se equare se quōdam
 bestias. et sup quāda instrum-
 ta domi et transire milia et
 pas. Ite qui aialibus vel hōi-
 bus in finibus quāda supsticōm
 dicit et faciunt. et non solū
 huic et omnes qui ad tales
 phis vadunt et talibus vāc-
 si nimia simplicitate et mag-
 ignorancia laborant. nō
 aut presumunt tal ignorā-
 cia si noluerit pō amōm
 se aialibus abstinere et de hē-
 matia ista sufficiant. hūc

etiam p̄sib; istis que libe-
 iuris vel hūas doctorum sin-
 glorū hūc nō possunt ut in
 principio dixi me fateor col-
 legisse. Amē.

Ite
 om̄i clem̄tia
 nō.

lemēs Epe suus suoz
 rei. ad perpetuā rei me-
 moriā. Ex frequētib;
 platorū quēl accepim⁹ et
 nos ip̄i experientia etia p-
 bauim⁹ in minoribus astruim⁹.
 que plerique religiosi nō pa-
 tent⁹ excusacōnibus sumatis
 inuitentes nō latent⁹ ecclā
 rū suarū ianuis pforatis
 aut in eis factis fenestris aut
 modis aliis exq̄sitis nō abs-
 que dāpno cathedraliū et
 prochialiū ecclā et scan-
 dalū prochandū dūm
 pendo neruū ecclāstice di-
 scipline ciuitatū tūp et
 aliorū locorū genalia in-
 ter dea p̄sūpcione dāpna-
 bili violare p̄sumūt.
 Nos q̄ in scā dei ecclā
 cui disponēte dño p̄sice
 que q̄e vnica ē et vni dñi